

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik minden nap a hétfő és

ünnep utáni napok kivételével.

B Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kéziratok visszaadását
vagy megőrségre nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Achim András.

A parasztkirályt elérte szerencsétlen végzete: botjával ráütött egy uri emberre s az négy revolverlövessel leterítette.

Achim András a mai magyarságnak egyik sajtószereplő alakja. A férfiszépség, a rajongó lelkesedés, a szónoki készség, kitartó akarat, mellyel megáldva kezdte pályáját, vezérszerepre tették hivattá. De nem volt meg mindezekre az erkölcsi alapja és hiányzott a kellő műveltsége: a parasztkirályban bizony mentül kevesebb volt a király és tultengelt paraszt.

Azon az uton, melyen Achim elindult és a hogyan elindult és haladt, csak katasztrófába kellett zuhannia.

Erőszakos, nyers, kiméretlen természetének alapja a parasztság volt, a legexkluzívabb gőg ezen a világon. Az a gőg, mely lenézi a szellemi fensőbbiséget, mely legázolná az urat, de csak azért, hogy magát tegye urrá s a kivasalt ciliander helyébe a bárányszőveget tegye. A demokrácia folytonos hallatása mellett ő volt az egyenlőség élő tagadása; mindössze a társadalmi rétegeket fordította föl s nem fölülről kezdte számolni, hanem alulról.

Nem volt a népnek barátja, csak szavával Nem a maga, elég szép vagyonát osztogatta szét, hanem a más vagyonának szétosztását — ígérte. De voltak elvei, kiforratlan, megvalósíthatlan elvei s mikor azt hirdette, hogy ezeknek az elveknek érdekében kell küzdenie, nem válogatta a fegyvert. Ütött a szavával, ütött a tollával s ütött a botjával. És ez volt az utolsó ütése; erre revolvergolyóval feleltek.

Élőtelendő az a mód, a hogyan a botütésért Achimon elégtételt vettek. A revolvergolyó szerepe éppen olyan visszatekintést kelt, mint Achimnak előző szereplése. Sajnálatos tünet mind a kettő s a legsajnálatosabb, hogy a magyar közéletben szereplő egyének, társadalmi osztályok küzdelmeiben a bor és revolver harca kezd felbukkanni.

Aggasztó tünet. Mindenkinél azon kellene lennie, hogy a tünet maradjon meg a maga elszigeteltségében s Achim katasztrófája legyen szomorú tanulság, de jól megszívlelendő tanulság itt is, ott is. Bottal és revolverrel csak becsületben gázolni és vért ontani lehet, de a kor prob-

lémait nem megoldáshoz, hanem katasztrófához viszik. *

A szenzációs eseményről részletes tudósításunk a következő:

Achim támad.

Békéscsaba híres parasztkirálya Achim L. András az utóbbi időben feltűnő módon több héten keresztül felháborító módon támadta Zsilinszky Endre békéscsabai birtokost. A támadásoknak a főispáni szék volt a tulajdonképeni oka. A főispáni kombináltak között volt Zsilinszky Endre földbirtokos is. Achim, akinek Zsilinszky több választáson keresztül volt az ellenfele, minden uton-módon lehetetlenné akarta tenni volt ellenfelét s ezért képtelenebbnél-képtelenebb rágalmaiktól sem riadt vissza. Zsilinszky előbb egyáltalán nem akart reflektálni a támadásokra, mikor azonban Achim nem akart felhagyni azokkal s a támadások olyan természetűekké kezdtek válni, hogy azokat nem volt szabad eltűnőni. Zsilinszky Endre a becsületesség szabályai szerint vasárnap reggel két fiával Enerével és Gáborral kerestette fel Achimot.

Achim L. András a lakásán tartózkodott és még csak fel sem állott a Zsilinszkyek megérkezésére. E sértő fogadtatására azonban Zsilinszkyék nem relettek és nyugodt hangon adták elő jövetelük célját. Zsilinszky Gábor ekkor Achim elé lépett és ismételtén kérte a támadásokért a magyarázatot. Erre Achim felállott és a következőket mondta:

— Tacsokóval nem beszélek! Takarodjatok mind a ketten!

A vasbot és revolver.

A paraszt király e pökbendi kijelentése még mindig nem provokálta a Zsilinszkyek fenyegetőbb magatartását és még mindig kérték, hogy adjon nekik elégtételt. Achimből ekkor kiört az igazi énje és a közelben vasbotját felkapva Zsilinszky Endre fejére hatalmas ütést mért. Zsilinszky Endre megszedült és összerogyott. Achim a vasbottal ezután Zsilinszky Gáborra akart ütni, amikor ez a zsebéből revolvert rántott elő s azzal Achimra lőtt. Az első lövés a lábán érte. A golyó acébjól volt s így súlyosabb sérülést nem okozott. Achim a vasbottal ütni akart, amikor Zsilinszky ismét lőtt, ez a golyó a karját furta keresztül. A harmadik golyó a koponyát találta, ez a lövés azonban a fejnek volt irányítva s nagyon valószínű, hogy Achim fejét esése közben érte a golyó. Zsilinszky Gábor ismét lőtt s ez volt az utolsó lövés, mely át furta a hasát és szétroncsolta a belségeit.

Zsilinszky Endre, aki eddig elszedülve te küdt a földön, eszmélni kezdett és feikelt Zsilinszky Gábor ekkor karofogta testvérét és az ajtón kisiettek. Achim még ekkor nem érzett fájdalmat s utánuk ment egészen a kapuig a Zsilinszky fiuknak, akik azonban már ekkorra elisiettek. Achim ekkor visszavánszorgott szobájába, ahol rettenetes kinok vették elő. Achim mindössze annyit mondott:

— Akasszátok fel a gyilkost!

Aztán elveszítette eszméletét.

Achim a Mészáros utcában lakik, mely Békéscsaba külső részén van s innen van az, hogy Achim hívei csak később szereztek a dolgról tudomást, amikor már Achim cselédjei orvosért futottak.

Ostromállapot Békéscsabán.

Mig Achim Andrásához Békésgyuláról Kacvinsky János dr. igazgató orvost automobilon Csabára vitték, addig az első segélyt dr. Remenás, a békéscsabai igazgató orvos nyújtotta. Az első hírre, mely futótűzként terjedt el a városban, Achim barátai egyenesen Achim lakására futottak, míg a nép mindenütt tömegesen vonult föl az utcákon.

Addig, mig Achimot látogatták és gyógykezelték Sailer Elek járási főszolgabíró átlátván a helyzet komolyságát azonnal intézkedett, hogy a katonaság kivonuljon és idejében utját szegje az esetleges zendülésnek. Az utcákon mindenütt a paraszt nép járt-kelt és siránkozott Achim felett. Nem voltak ritkák a lázító kiáltások sem, azonban a katonaság láttára nem mert tenni senki semmit. Szerencse volt, hogy Achim barátai mellette tartózkodtak s így nem volt, aki esetleg lázítsa a népet. Délben már 80 csendőr érkezett Csabára s a 101. gyalogezred egész csabai zászlóalja készenlétbe lépett. Az utcákon mindenütt katonai és csendőr őrsjáratok cirkálnak. A Zsilinszky palotát katonaság őrzi.

Kint mindenfelé katona és csendőrtgyever csillog és csinál rendet, s bent a kórházban operálják a sebesültet. A golyókat sikerült eltávolítani. Achim az éjszakát nagy fájdalmak között töltötte. Reggel az orvosok ismét megvizsgálták és lemondtak minden reményről.

Zsilinszkyeket letartóztatták.

Zsilinszky Endre és Gábor a véres eset után egyenesen Békésgyulára utaztak, ahol jelentkeztek az ügyészségen és kérték a letartóztatásukat. Az ügyész nem teljesítette kívánságukat, hanem utasította őket, hogy utazzanak vissza Békéscsabára és ott várják be a továbbiakat. Hétfőn délig mindkét Zsilinszky csabai lakásukon tartózkodtak csendőri őrizet alatt. Ez

Április 8-án nyílt meg

Kálmán és Kálmán

Egész éjjel francia és magyar konyha.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Erdélyi Borozója

Kitünő erdélyi

Szolid és előzékeny kiszolgálás. 285

Fővárosi mintára,
pazar eleganciával
berendezve! ■ ■

borkülönlegességek.

Nagy Sándor-utca 4. szám.

Jatsovits Tihmér járásbíró fogatosította a vizsgálatot. Délelen a helyszíni vizsgálat megtartása után a két Zsilinszkyt átkísérték a járásbírószágra, ahol a járásbíró *letartóztatta* és átfogják kísérői a békésgyulai törvényszékre.

Békéscsabán a tegnapi nap folyamán a nyugalom teljes volt. A biztonság kedvéért a városban katonai és csendőri járőrök cirkálnak.

Achim András meghalt.

Achim András az operáció után rosszabbul lett, úgy, hogy hozzátartozói egy fővárosi egyetemi tanárt hívtak le táviratilag. Délután 2 órakor azonban a tanár újabb sürgőnyt kapott, melyben tudatták, hogy utazása fölösleges, mert Achim meghalt. A halál délután 2 órakor következett be. Az agonia 1 órakor állott be s egy teljes óráig tartott. A haladó ágyánál a család volt jelen.

A temetés szerdán lesz. Ma a hullát felfogják boncolni a bíróság rendelete alapján.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 15.

Kabos Ferenc elnök fél 11 órakor meg nyitja az ülést. — Megemlékezik Förster Ottó elhunyt volt képviselőről s ajánlja, hogy a Ház jegyzőkönyvében örökítse meg emlékét. — Bemutatja Justh Ferenc levelét, melyben szucsányi mandátumáról lemond.

Napirenden:

a honvédelmi tárca

költségvetésének általános tárgyalása.

Haller István. A fegyverkezés korlátozását követeli s tiltakozik azok ellen a rendelkezések ellen, melyek a honvédséget bizonyos tekintetben — különösen háborúban — a közös hadseregnek rendelik alá. A tartalékosok családjának támogatásáért már többször felszólalt, de eredménytelenül. Kifogásolja, hogy épen nyugdíjaztatásuk előtt helyeznek át közös hadseregbeli tiszteket a honvédségbe s ezáltal a nyugdíjazás terhe a honvédségre esik. A költségvetést nem fogadja el.

Jankovich Dömötör. Horvátul kezdi beszédét, majd magyar nyelven kifejezi óhaját, hogy Horvátország és Magyarország közt helyreálljon. Erről horvát képviselőtársai nevében nyilatkozatot olvas fel. Kívánja azonban a horvát nyelv terfoglalását a honvédségnek Horvátországra eső részében. A honvédiszkolák rendszere is sérelmes a horvátokra. A költségvetést elfogadja.

Okolicsányi László visszautasítja az előtte szóló horvátosító törekvéseit. Szükségesnek tartja hírlapírói szervezet létesítését, melynek az volna a feladata, hogy a nagy közönséget hitelesen tájékoztassa a katonai ügyekről. Előszóval szól Pitreich röpiratáról, tévedéseit azonban kimutatja. Az altisztek alaposabb kiképzését és létszámuknak emelése fontos katonai kérdés.

Elnök, minthogy senki sem kíván felszólalni, a vitát bezárja és 10 perccel szünetet rendel el.

Hazai miniszter beszéde.

Kazai Samu honvédelmi miniszter: Nem tartja programok mondásának, mert programot mondani könnyű, de betartani nehéz. Elismeri, hogy a katonaságba lépett ifjúság a szó teljes értelmében áldozatokat hoznak; és ezért igyekszik könnyíteni helyzetükön azzal, hogy közülök sok tízezer a három év helyet csak két évig fog szolgálni, az önkéntesek szolgálati idejének meghatározásában bizonyos könnyítéseket fog tenni. Haller István kívánságának megfelelően gondoskodni fog a póttartalékosok anyagi helyzetének javításán. A katonai nevelésben is meg van a maga reformja, amelyet tulajdonképpen Jekelfalussy minisztersége idejében Bolgár Ferenc államtitkár állapított meg akkor, amikor a szülő a miniszteriumban, mint szerény közönkás működött. A katonai ifjúságnak a nevelésben a társadalom segítségére is szükség van tisztán törvényekkel nem lehet eredményt elérni. Azoknak a katonáknak, akik céllovészletben és tornászásban kitüntetik magukat, a hadgyakorlatokon bizonyos kedvezményben részesüljenek. Nagyon merész álláspontnak tartja ugyan az önkéntesség jogát kizárólag az érettségi vizsga meglételétől függővé tenni, de a szedelegési kurzusokat sem tartja helyeseknek. A katonaság kötelességeinek tartja, hogy azokat az embereket, akiket kebelébe vesz, érettségben emelkedve adja vissza a polgárságnak. Ezt a célt szolgálják a közlegényeket kiképző iskolák.

A miniszter azután a honvédtisztek adósságáról szól, amelyet összeiratott, 1410 tisztnak van adóssága és pedig 7 millió koronáig. Fizetnek 16—18—20 százalékot sőt 25 sz.-ra felmenő kamatot. Ez ellen az uzsora kamat ellen egy olyan bankot akar felállítani, miut az osztrák Landwebrnél csináltak, hogy 4—5 százalékra kaphassanak kölcsönt. Meggyőződése azonban az, hogy a katonatiszteken, általában az állami hivatalnokokon nem segít véglegesen ilyen bank. Csak egy dolog mentené meg őket az uzsorásoktól, ha nem lehetne leltítani a fizetésüket, avagy ha a le nem tiltható minimumot jóval felemelnék. Reflektál Kelemen Béla felszólalására és védelmezi vele szemben a közös hadserege, továbbá a vezérkar, azután hosszabbban reflektál Bakonyi felszólalására, az ülés folyik.

A miniszter szavai után Héderváry miniszterelnök a honvédség elnevezését törvényesnek mondja s kéri ő is a költségvetés elfogadását. A Ház a költségvetést általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Következett

a kereskedelmi tárca

költségvetése.

Holtay Ferenc előadó terjeszti elő a javaslatot. Az előadó ismertetésével az ülés 2 órakor véget ért.

Egyházmegyei körlevél az installációról.

Tegnap jelent meg a püspöki helynök körlevele, melyben közli a papsággal ui püspököknek *Széchenyi* Miklós grófnak klasszikus latinsággal fogalmazott s a káptalanhoz intézett levelét az egyházmegye kormányzásának átvételéről, közli továbbá a pápa kinevezési és felhatalmazási bullákat, a vikárius kinevezését s végül *Fetser* vikárius a következőkben tudatja a egyházmegyével a rég várt örömeapo, az installációt:

Néhány nap és oly hosszú árvaságunk után örömrünk teljes leszen. Nagyméltóságú és főtisztelendő dr. gróf *Széchenyi Miklós* v. b. t. tanácsos, megyés püspök urunk és atyánk ő kegyelmessége f. hó 30-án, kedden, Isten segítségével megtartja az isteni Gondviselés által kiválasztott új jegyesénél, a nagyváradi lat. szert. székesegyházban püspöki székhelyét, előző napon, vagyis f. hó 29-én, hétfőn délután fogadván váradi püspöki székházban székeskáptalanát és egyházmegyei papságát.

Főpásztori és atyai szeretete ösztönzésére azonban addig sem akarván teljesen elzárkózni a drága jegyese iránti gondos szorgoskodás elől, mint a fentebb közölték is tanusítják, már bemutatta a nagyváradi főtiszt. székeskáptalannak áthelyező és megerősítő pápai bulláját, amivel püspöki joghatósága Szent László egyházmegyéjében megkezdődött.

Személyesen ugyancsak székhelykor kívánja átvenni az egyházmegye teljes kormányzatát; de addig is és olyképp gondoskodott szeretett egyházmegyéje kormányzatáról, hogy általános püspöki helynökévé és ügyhallgatójává méltóztatott kegyesen kinevezni igénytelenségemet; akinek bármily szerények is ismereteim: azonban úgy vélem, hogy elég bő alkalom volt megismerni a t. egyházmegyei papság, Krisztusban kedves Testvéreim egyházas lelkületét.

És ennek ismeretében, midőn megyés püspök urunk és atyánk ő nagyméltóságának kegyes megbízásából az egyházmegye t. világi és szerzetes papságát s egyéb mindkét nemű szerzeteseit, kiket szabályuk a megjelenésben nem gátol, nemkülönben hívő népét a püspöki székhelyre meghívni nekem is szerencsém van: nem tartom szükségesnek külön lelkesíteni a t. papságot, erősen megeléven győződve, hogy az egyházmegye t. világi és szerzetes papjai közül azok, akik csak tehetik, hagyományos fiúi érzelmeik nyilvánításául is részt fognak venni egy a hódolati tisztelgésben, mely f. hó 29-én délután 4 órakor leend, mint f. hó 30-án a székhelyi ünnepségen, mely reggel

Próbababákat, kerti-butorokat, gyermek-kocsikat és gyermek hajtányokat, utazó-, kézi-, piaci-kosarakat, kefeárúkat, gyermekszékeket stb. jól olcsón és nagy választékban

JANKY ANTAL UTÓDA kishidfői

Telefon: 8.

kosár- és lámpaáru-üzletében vásárolhat.

Telefon: 8.

9 órakor fog kezdődni. Az időpontok úgy vannak megállapítva, hogy a személyes részvételben a vidéki t. lelkeskedő papságot minél kevésbé akadályozhassák lelkipásztori kötelességei. Teljes biztosra veszem azt is, hogy azok, kiket valamely akadály, például időhöz kötött halaszthatatlan lelkipásztori kötelesség mégis otthonmaradni kényszerít, jelen lesznek lélekben s hiveikkel imádkozva egyesülnek a jelenlevőkkel fényes reményeink mind tökéletesebb valóságáért, szerencsés és boldog kormányzásáért új püspök-atyánknak, ki az Úr Jézus Szentséges Szive dicsőítő imádságában búcsuzott az ősi győri egyházmegyétől s mint a kormányzata alatt kibocsátott ezen első körlevél homlokát ékesítő kép is jelezni kívánja, az Úr Jézus Szentséges Szive imádó szeretetében jó hozzánk, a mely Sziv az igazságosság és szeretet tárháza, az élet és szentség forrása, melynek teljességéből mindannyian merithetünk.

Es ezen buzgó imánkkal hozzám intézett levelében nyilvánított első óhaját is teljesítjük új püspök-atyánknak, kinek magas színe előtt örömrünk és hódoló tiszteletünk első nyilvánításakor a Szentek tudománya classicus írójának, boldog emlékeztű Nogállunknak, kit szintén Győrből nyert Szent László megyéje; Szt. Ignác vértanútól kölcsönzött tartalmas gondolatával: »Episcopo — tamquam Christo« adtam nyugodt öntudattal kifejezést igaz érzelmeinknek, melyeknek ez a három szó rövidre vont összefoglalása a 79-ik váradi püspökkel, hosannával várt VI. Miklós püspökünkkel szemben is; mert a Jézus Szive szerinti papság mélyen átérzi Szent Ignác apostoli sz. atyának szavait, ki már 107-ben vérevel pecsételte meg Jézus szent hitét: »Cum enim Episcopo subjecti estis, ut Jesu Christo, videmini mihi, non secundum homines, sed secundum Jesum Christum vivere.«

Ezek után rendelem, hogy a püspöki székhelyet megelőző vasárnapon a hivek megfelelő értesítése és imára buzdítása után új püspök-atyánk szerencsés és boldog kormányzásáért a szent mise végén a hívő néppel három Miatyánk és Üdvözlég mondandó. Továbbá kérem, hogy a kik a t. papságból a hódolati tisztelegésen s a székhelyi ünnepségen személyesen megjelennek, ebbeli elhatározásukat f. hó 23-ig bezárólag sziveskedjenek bejelenteni az egyházmegyei hivatalnak s hozzanak magukkal karinget és quadratust.

Lukács László éresítése a vármegyén. Lukács László pénzügyminiszter tegnap értesítette Biharvármegye törvényhatóságát, hogy a Hieronymi Károly halálával megüresedett kereskedelemügyi tárca ideiglenes vezetésével őt bizta meg a király. A két tár-

cát miniszter az értesítést megküldte a város-hoz is. Az értesítéseket be fogják mutatni a közgyűlésnek.

Novotny S. Alfonz jubileuma.

Lélekemelő szép ünnepély keretében fejezte ki a főgimnázium ifjusága és velük együtt a város és megye egész társadalma őszinte szeretetét és ragaszkodását igazgatója, *Novotny S. Alfonz* iránt áldozópappá szenteltetésének és tanári működésének 25 éves jubileuma alkalmával.

Réggel 9 órakor *Novotny S. Alfonz* a premontrai rendtagok fényes asszisztenciája mellett ünnepélyes szentmisét tartott az ifjuság és nagy közönség jelenlétében. Evangéliumhoz *Szilágyi Dózsa* klasszikus szépségű szent beszédet tartott. Gyönyörűen vázolta a papnak és tanárnak ideális, magas szent hivatását, melyet ha valaki oly példás lelkiismeretességgel tölt be, mint ami igazgatónk, akkor igazán megérdemli azt az odaadó, a lélek mélyéből fakadó szeretetet, melynek az ifjuság és rendtársai nevében most ő a tolmácsolója.

Együtt ünnepelt az ifjusággal és a tanári karral egész intelligens közönség, mely zsufolással megtöltötte a hatalmas, ez alkalomra szépen felkészített dísztermet. Ott voltak *Fetser Antal* felsz. püspök *Hlatky Endre* főispán, *Lányi József* felsz. püspök, dr. *Vass Bertalan* s társadalmunk többi vezető emberei stb. stb.

Valóban felemelő, felejthetetlen látvány volt, amikor igazgató fehér reverendás alakja megjelent a színlétrán megtöltött teremben a tanári kar kíséretében és felzúdult és percekig tartott a hatalmas éljenorkán, a tisztelet és szeretet az impozáns kitörése . . .

A zenekar ünnepi nyitánya után *Balassovits Rezső* szép szavakkal vázolta a mai ünnep nagy jelentőségét. Azután alkalmi üdvözlő dal következett, melynek szövegét 2 gimn. tanuló *Fekete Ferenc* és *Gyöngyi Jenő* írta, zenéjét pedig *Resch Mihály* zenetanár, a főgimnázium zenekarának kiváló vezetője szerelte, az üdvözlő dal a gyönyörű melódia és a teljes énekkel előadása frappáns tetszést aratott.

Sávor György precíz hegedűszólója után, melyet *Macsalik József* zenetanár a már ismert kiválósággal kísért zongorán, *Nagy Zoltán*, melege, szívből jövő szavakkal tolmácsolta az ifjuság lelkes szeretetét, tiszteletét, ragaszkodását igazgatója iránt, ki styai szeretettel tanítja, neveit őket minden szép, nemes és jóra, hogy az élet utjain is szilárdan, becsületesen, megállják helyüket.

Ezután a *Szent-Vincent* intézet leány növendékei *Szepesy László* és *Vavrinek Mór* iskolai daljátékát az Örök zöldet adták elő kellemes hangon, szép betanulással, sok-sok tapsot aratva.

Schubert *Sándchen* c. darabjának előadása és a férfiak erőteljes szép éneke után az igazgató állott szólásra és megható, szívből jövő szavakkal köszöntötte meg Biharvármegye és Nagyvárad közönségének, a szülőknek, tanár társainak és az ifjuságnak az ünnepélyt, mely az igazgató éltetése mellett lelkes hangulatban ért véget.

A jubileum alkalmából a rendház díszebédet adott, melyen megjelentek dr. *Radu Demeter* gör. kath. megyés püspök, *Hlatky Endre* és *Miskolczi Ferenc* főispánok, *Fetser Antal* és dr. *Lányi József* püspökök, báró *Szentkereszty Zsigmond* táblai elnök, *Fapp*

Miklós udvari tanácsos, *Silet Traján* postaigazgató, *Rimler Károly* polgármester, *Ránffy Zsigmond* honv. hadapród isk. parancsnok, dr. *Hoványi Géza* és *Márkus László* képviselők, dr. *Bozóky Alajos* kir. tanácsos, *Vass Bertalan* főigazgató, dr. *Vucskics Gyula* esperes *Gedeon Alajos*, *Kovács S. János* igazgatók, *Imrik S. Zoltán* plébános, *Nagy Márton* főszolgabíró, *Bary József* törvényszéki elnök, dr. *Wimmer Julián* és *Gauruder Izaurus* háziorvosok, dr. *Schiff Ernő*, dr. *Matolay Károly* orvosok, Cs. *Endas Imre* kolozsvári törv. bíró, *Dénes Imre* intéző, *Juhász Gyula*, *Földváry Mihály*, *Resch Mihály*, *Magyar János*, *Láber N.* és *Udvardy J. Ödön* tanárok és a rendház tagjai, köztük *Fancsó János* nyug. plébános és *Telepy Marczel* felix szentmártoni plébános.

A peccsenyénél felállott a rendház közszerepében álló dékánja, *Kertész Miksa* és rendtársai nevében szeretettel köszöntötte a jubiláns háziorvosokat és igazgatókat. Utánna *Hlatky* főispán, ugyis mint a gimnázium volt tanítványa, ugyis mint a város főispánja meleg közvetlenséggel szólt a jubilánshoz, kiemelve azt a régi viszonyt, mely Nagyváradot a premontraihoz fűzi, kik a restauráció után az elsők közt kezdték itt művelni a kultúrát, ápolva a hazai érzést, a vallásosságot, nevelve e szeltemben nemzedékeket s kiemelve azt, hogy mennyire szükség van e szellem ápolására ma, mikor az ugynevezett szabadgondolkodók vakmerően törnek a nemzeti és vallási tradíciók, sőt egyenesen az oltár ellen. Hasonló szeltemben szólt fel a megye főispánja *Miskolczi Ferenc*, majd a szülők nevében *Szentkereszty* báró, az egyházmegye nevében *Fetser* vikárius, a város nevében *Rimler* polgármester. *Vass Bertalan* főigazgató mindannyian az elismerés koszorúját nyújtva az ünnepeltnek ugyis mint igazgatónak, ugyis mint buzgó papnak, ugyis mint jóbarátnak. *Novotny Alfonz* meghatva válasolt a szebbnél-szebb üdvözlésekre, szívének mélyéből köszönte azokat s maga és rendtársai nevében igérte, hogy ezután is hivek maradnak rendük szelleméhez, tradícióhoz, vállvetett munkával fognak érdemesek lenni az elismerésre.

Az illusztris társaság sokáig maradt együtt a vendégszerető rendházban, melynek felejthetetlenül szép napja volt érdemes igazgatójának felemelően szép jubileumi ünnepélye.

Értesítés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jószágú modern és izlées kályhákkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fenntartani. A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak.

Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek. Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Ováry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

Meglepő kötéréjü.

Rendkívül kiadó.

Kitünő és olcsó.

PORTLAND-

SCHAUMBURG-LIPPE herceg beremendi gyárából.

CEMENT

KONDOR DEZSŐ, Nagypiacz,

FÜCHSL-PALOTA, Telefon 969.

Cementcsövek, fedéllemez, elszigetelőlemez, aszfalt és cement munka. Mintákat ingyen küld

A katolikus Debrecen ünnepe.

Kongregáció és kath. népszövetség.

Nagyváradiai Debrecenben.

Kettős ünnepe volt Debrecen katolikusainak vasárnap: az Urak Mária Kongregációja tartott tagtelvételt, a Népszövetség debreceni szervezete pedig nagy sikerű ünnepélyt rendezett. Mind a kettőn számosan vettek részt a nagyváradai kongregánisták közül is, sőt a kongregáció ünnepén képviselve volt az egri és az ungvári kolónia is.

A kongregánisták tagfelvétele délelőtt fél 9 kor volt a Teréziánium kápolnájában; Bus Jakab jézustársasági tartományfőnök mondott szent misét, mely alatt az összes kongregánisták megáldoztak; ugyanő tartott a főlátandóhoz mély gondolatokban bővelkedő beszédet s végezte a főlátási szertartást, mely alatt az érmekeket báró Barkóczy Sándor tűzte föl az új tagok mellé.

Délben a Teréziánium ebédlőjében, melyet ez alkalomra magyar nemzeti színű és pápai lobogókkal és zöld galyakkal ékesítettek, bankettet tartottak; a bankett fényes sikere Molnár Kálmán intézeti prefektus és a debreceni kongregációs asszisztens, dr. Zalai János neje fáradhatlan gondoskodásának köszönhető. A banketten nagyhatású felköszöntőket mondtak: báró Barkóczy Sándor, Gróf Ferenc kispópost, Bus Jakab, dr. Zalai János főreáliskolai tanár, debreceni asszisztens, az egész ünnepély buzgó és agilis főrendezője, Halász Cézár, dr. Hoványi Gyula, Létai József, dr. Krüger Aladár, Lóky piarista főgimnáziumi igazgató, Szalay János, Krezaetics Ferenc, Maxintás Gyula és Huber Ferenc.

Délután a *Katolikus Népszövetség* debreceni szervezete rendezett nagyszerű ünnepélyt a főgimnázium tornacsarnokában, melyet zsutolási megöltött a sok száz főre menő közönség. Erdekes kiemelni, hogy a debreceni népszövetségi szervezet a legnagyobb a váradai egyházmegyében s a mint a kongregáció kolóniájának lelke Zalai János asszisztens, főreáliskolai tanár, épp úgy a népszövetségi szervezet megalapítása és folytonos gyarapodása első sorban *Krezaetics Gy. Ferenc* helyi igazgató, MAV. hivatalnok agilitásának és fáradságot nem ismerő buzgalmanak köszönhető. Az ünnepélyen *Krezaetics Ferenc* helyi igazgató mondott nagyhatású megnyitó beszédet a katolikus sajtóról. Dr. Zalai János főreáliskolai tanár a szerzetes rendekről tartott igen alapos, bátor és szokimondó felolvasást, melyet zajosan megtapsoltak, nemestóthi *Szabó Albert* nagykárolyi ügyvéd pedig az örökösödési illeték fölemeléséről beszélt sikerülten. Közben *Laczkó Margit*, *Bernovits Mariska*, *Riskó Antal* énekekkel, szavallattal és zongorajátékkal arattak viharos tapsokat.

Befejezésül dr. *Krüger Aladár* tartott nagyhatású beszédet »Debrecen és a szekularizáció« címmel, a beszédet gyakran percekre megszakította a folytonos tetszésnyilvánítás. Mikor *Krüger* azt fejegette, hogy a szekularizációnak sem jogi, sem gazdasági alapja nincs s fölvetette azt a kérdést, miért követelik hát mégis bizonyos alakok a szekularizációt, a hallgatóságból egy civis a legőszintébb meggyőződés hangján így adta meg a választ:

— Mert gazemberek!

Az őszinteségnek ezt a csattanós kitörését persze viharos tapsal fogadták.

A fényesen sikerült ünnepély hatása alatt a népszövetség számos tagja kikísérte a nagyváradai vendégeket a pályaudvarra, ahol még pár órát eltöltöttek kedélyes hangulatban. A nagyváradiai nevében befejezésül dr. *Krüger Aladár* mondott humoros tószóban folytonos derűltség közt köszönetet a debreceni vendéglátásáért, élteve *Krezaetics Ferencet* és a szép szövetségi hölgyeket.

A debreceniek legközelebb viszonzni fogják a látogatást Nagyváradon.

Polónyi a Kath. népszövetségben.

Impozáns módon adtak kifejezést a budapesti katolikusok eszméikhez való őszinte, hű tetterős ragaszkodásuknak, a vasárnapi népgyűlésen. A keresztény restauráció nagy munkája egy nagy lépéssel haladt előre, mikor bátran, nyíltan, őszintén felléptek, hogy visszaverjék a szabadkőműves, támadásokat és megmutassák, hogy ebben az országban mégis ők vannak többségben és nem fogják tűrni a ma mind erősebb és merészebb aknamunkát, mellyel a keresztény Magyarországot felrobbantani akarják a szabadgondolat frázisának a jegyében. A Vigadó nagyterme zsutolási megöltött, több mint 10,000 ember gyűlt össze, hogy hallgassa azoknak a vezéreknél szavait, kik már nagyon megszegették és ismerik a veszélyt, mely bennünket fenyeget, amely ellen azonban még nem késő a küzdelem.

Részletes tudósításunk a következő:

Az ünnepély a himnusz eléneklésével kezdődött. Mikor *Polónyi* megjelent óriási taps. Jelen vannak: Gróf *Károlyi József*, gróf *Zichy Aladár* volt miniszter, gróf *Zichy Rafael*, gróf *Secherstoss Béla*, *Ernst Sándor* volt néppárti képviselő.

Kern Sándor Zborayt ajánlja elnökül a népgyűlésen, dr. *Bonta Károlyt* és dr. *Moldoványi Gyulát* jegyzőkül.

Zboray megnyitja: Üdvözlí a megjelenteket. A jelen gyűlés a katolikusok tömörülését cöllozza. Mi bántani senkit nem akarunk, de nem engedjük, hogy a mi jogainkat mások elvegyék. Mi nem támadunk, hanem védekezünk. A legutóbbi támadások készítették a szövetséget a jelen népgyűlés összehívására.

Felkéri a szónokokat a program ismertetésére.

Dr. *Baranszky*: Kedves testvérem! Köszönti az egybegyűlteket. Örül, hogy őt kérte fel a szövetség erre a beszédre, mert ő szenved legjobban a zsidó főv. biz. tagok között.

Jöjjön el a tettek katolicizmusa. Célja jelen ülésnek a napirend és a cél, melyért összejöttek és a példamutatás, hogy vegyék észre, hogy eddig és ne tovább.

Célja, hogy elismerjék azoknak, kik megunták a folytonos zaklatást és köszönetet szavazzak azoknak, akik a célt elősegíteni segítettek.

Demonstrálni kívánják, hogy Budapest keresztény és hogy budapesti katolikusok öntudatra ébredtek és megunták a folytonos támadást. 881,000 polgár közül csak 400,000 nek van városi polgárjoga, megdöbbentő, hogy 8000 ember sorsát 40 ezer intézze és ennek okai mi vagyunk.

Célja e közgyűlésnek, hogy e lehetetlen helyzetet segítsenek.

A községi választói jognál igyekezzen mindenki a 24 korona adóját megfizetni, mert ez sokkal rekompenzálja.

Haller István: A magyar állam a kereszténynek köszönhet mindent, létezését, amit már *István király* is belátott.

A felekezeti iskolák fontosságával foglalkozik.

A világ kultura tulajdonképpen keresztény alapokon nyugszik. A kereszt mentette meg a régi korszak kulturáját azt a kulturát, amelyre ma is építünk.

Polónyi: Most van először 40 éves közpályán felekezeti gyűlésen, de miután mindenki hadat üzent a vallásnak ő sem maradhat el. Nem támadni jöttünk, hanem védekezni.

Priamus az oltár elé menekült, mikor Trója elesett, előbb kell a vallást megvédeni, mert jaj ha Magyarország Trójája előbb elesne.

Deák Ferenc a zsidók emancipációjáról azt mondotta: jó jó, de ki fog majd minket emancipálni — tőlük? és ez volt a baj. Ma már mikor azt mondják katolikus, akkor az antiszemita és ultramontan, ha zsidót mondanak valakire az antiszemita.

Ami harcunk önvédelmi harc, azokat fogjuk támadni, akik ellenünk vannak. Zsidók, anélkül, hogy izraeliták lennének istentagadók, de azért egy istent imádók a Mammont imádják. Bakonának nyilvánítják az Istenanya legendáját, de nyomban telcsapnak Mária-huszároknak, ha szűz Mária képét a körmőci aranyokon ölelhetik.

Nem a zsidókat támadjuk, hanem a kriptó szabadkőműveseket.

1904-ben a Reform klubnak, melynek elnöke volt *Vései József*, az volt a politikája, hogy rátették kezüket a fővárosra, ennek volt eredménye, hogy a főv. bizottságokban a pótagok is jórészt zsidók lettek.

A recepció után nemsokára kidobták az egyetemről a keresztet. Nekimegy a Galelistáknak, építtessenek maguknak Jászival külön egyetemet, ha ez szük nekik. De nem az ifjuság csinálja ezt, hanem felbiztatják őket.

Ez ellen küzdeni kell a papoknak, akik vezérei legyenek a népnek. A fővárosi plébánosoknak 180 zsidó képv. biz. tagot kell végig kilincselni, hogy ott kath. plébános lehessen.

Beszél a kath. autonomiáról, követelni kell mindenütt; rátér a szekularizációra, majd ismét témájára, a pesti plébános választásokra. A főpapokhoz fordul, a főpapságnak joga van beleszólni ebbe a dologba.

Végül benyújtja határozati javaslatát, mely szerint felkéri a kormányt, hogy a róm. kath. autonomiát minél előbb törvény útján rendezze azután nagy küldöttséget kíván a bitoros főpásztorhoz, hogy a fővárosi kegyuri jog gyakorlását az egyházi törvényeknek megfelelően rendezhesse.

Huszár Károly legutóbb a képviselőházban történt szabadkőműves ellenes felszólalásokkal foglalkozik.

Végül Zboray bezáró szavaiban üdvözlí *Polónyit* s ezzel a gyűlés *Polónyi* elttetésével véget ért.

UJDONSÁGOK.

* **Személyi hir.** Dr. *Hoványi Géza*, Nagyvárad országgyűlési képviselője Budapestre utazott.

* **Gyermeknap Nagyváradon.** Szép, napsugaras májusi reggel a katonazenekar ébresztője mellett kezdődött a gyermekek napja. Az urnák mellett elegáns hölgyek várják a voksot, akarom mondani a pénzadományokat. Eleinte nem nagyon sűrűn gyűlt a pénz, a tapasztalt közönség igyekezett elkerülni az urnák táját. De azért itt sem lehetett panasz, mert a katonazenekar, Bura Karcsi és társainak zenéje felébresztette az emberekben a jobbik érzést és estére már mindenki nagy eredménnyel dicsekedhetett. Sokkal jobban ment az »üzlet« azoknak a szép lányoknak, kik megcsörgették kezükben a perselyt a járókeiök előtt s akiknek meghódolt — és nem is nehezen — mindenki. Oh árulják a konfetti s a szinészek fényképeit is. Estére a konfetti csatára az egész város a korzón volt. Pompázott a korzó a sok szép tolettéktől és tulajdonosaiktól. Hullott a konfetti, miut a zápor. A Royal terrasza előtt az iparos tanoncolthon készítményeit árulják, amott ismét nagy csoportosulás ifj. Popper kocsija körül, ahol komikus maszkokban árulják a savanyuvizet. Szól a zene, hullámszik a sok ember, hull a konfetti, mindenütt jókedvű mosolyok és gyűl a sok sok pénz a szegény elhagyott gyermekek javára.

* **A vármegye új egészségkörei.** Biharvármegye törvényhatósága, hogy végleg rendezze a vármegye egészségügyét, elhatározta, hogy a vármegye községeit egészségügyi körbe osztja be. Elhatározta ezenkívül, hogy 25 községet külön községi orvosi állások szervezésére

kötelez, a többi községet pedig 58 körbe osztják be, kötelezve minden kört egy-egy orvosi állás szervezésére. A miniszternek erre az ügyre vonatkozó intézkedése tegnap érkezett le a vármegyéhez. A miniszter a határozatot megváltoztatta. A 25 községi orvosi állás rendszerezésére vonatkozólag jóváhagyja a határozatot ugyan, azonban a körök beosztását és számát teljesen törli. Első sorban azt kifogásolta a miniszter, hogy 58 kört alkotott a vármegye. Ez túlságosan sok, elég ha 50 körbe osztja be a községeket. Még ez a szám is oly magas, hogy tekintettel a jelenlegi nagy orvos hiányra, ezt sem fogják tudni betölteni. Jelenleg is van a vármegyében 2 községi és 8 olyan körorvosi állás, mely már évek óta nincs betöltve, sőt a betöltött helyek legnagyobb része is mind szigorló orvosokkal van helyettesítés útján ellátva. Hibás ezen kívül a körök beosztása azért is, mert a beosztásnál nem vette tekintetbe a vármegye a járásokat és így több járás községéből is vont össze köröket. Ezt törvénytelennek tartja a miniszter és utasítja a vármegyét, hogy az új beosztásnál ne térjen el a járásoktól. Az új körök pedig úgy állítandók össze, hogy a rendszeresített orvosi állások minden községre nézve kielégítik az igényeket, viszont olyan javadalmazásokat állapítsanak meg, amelyek biztosítsák az orvosok megélhetését. Elrendeli ezenkívül a miniszter, hogy a jelenleg alkalmazásban levő szigorló orvosokat mentse fel az alispán és gondoskodjék megfelelően képesített orvosok alkalmazásáról.

* **Esküvő.** Hegedüs Nándor hírlapíró kollegánk, a »Nagyvárad Napló« felelős-szerkesztője ma tartja esküvőjét Schwartz Paula kisasszonnyal.

* **A közegészségügyi bizottság ülése** Nagyvárad város közegészségügyi bizottsága, ma, kedden délután 5 órakor, dr. Grósz Menyhért elnöklelte alatt ülést tart.

* **Elveszik a jegyző földjét.** Kötegyán község képviselőtestülete elhatározta, hogy a községi jegyzőtől a fizetése pótlásaként járó földet elveszi és saját jövedelmének növelésére fordítja. A határozatot tegnap terjesztette be a nagyszalontai főszolgabíró az alispánhoz véleményes jelentése kíséretében. A főszolgabíró törvénytelen eljárásnak minősíti a határozatot, melyet a jegyző betegsége alatt hozott a képviselőtestület és kéri hogy azt semmisítse meg a vármegye. Igazságtalannak és méltánytalannak tartja a főszolgabíró a határozatot azért is, mert éppen most hozta az a képviselőtestület, amikor a drágaság nem hogy csökkenne, de növekszik s e mellett a jegyző fizetése még mindig olyan mint volt 1879-ben.

* **Guláosy-Erdői kiállítás.** Nagy gondal és izléssel készíti elő a két fiatal művész a Fekete Sas termeiben a képkiallítást. Kora reggeltől dolgoznak, rendezik a képeket a csoportokat, hogy egységes, pompás hatást váltsanak ki a színek s hogy mindegyik kép megfelelő világításba kerüljön. Általában meglepő a képek intim hangulata, közvetlen meleg színe. Közben egy markáns, erős élű portrai vonz maga elé. Bámulatos kedvesség, gyönyörű harmónia uralkodik. Kornis Elemérné csipke-művein. Ezeket a szép, ritka becsű dolgokat sokan meg fogják szeretni. Egyike a legpompásabbaknak az *Er partján* című. A képeket óriási elővigyázattal szállították a művészek Pestről. Valószínűleg a sokáig tartó, gondos csomagolás az oka, hogy az agyag egy kis része még nem érkezett meg. Ez bírta arra a művészeket, hogy inkább elhalasztották a megnyitást, sem mint hogy kissé hiányos munkával lépjenek elő. A megnyitás csütörtök délelőtt 11 órakor lesz.

* **Hivatásos tébolyodott betörő.** Erdemes megkeresést intézett tegnap a nyiregyházi vizsgálóbíró az alispánhoz. A megkeresés szerint Bertalan Sándor érmihályfalvai illetőségű egyén Nyiregyháza több betörést követett el, többek között a templomot is kifosztotta. A letartóztatás alkalmával megállapították, hogy Bertalan elmebajos, ezért a vizsgálóbíró elrendelte, hogy szállítsák be a nagyvárad elmebajozóba. A betörőt átadták a nyiregyházi rendőrségnek, mely tolonc uton továbbította Bertalant Érmihályfalvára, ahonnan az odaváló rendőrségnek lett volna kötelessége Nagyváradra hozni. Az érmihályfalvai rendőrség az átvétel után Bertalant szabadlábra helyezte. amit a betörő azzal hálált meg, hogy még aznap betört a katolikus templomba és a zsidó imaházba. A betörő erre ismét visszakérült Nyiregyháza, ahol a legnagyobb meglepetéssel fogadták. Emiatt tegnap a vizsgálóbíró panaszt tett az alispánnál, akit kér, hogy utasítsa az alárendelt hatósági közegeket, miszerint a jövőben foganatosítsák a bírósági rendeleteket. A vizsgálóbíró egyszersmint kéri az alispánt, hogy Bertalant megérkezése után azonnal szállítsák be az elmebajozóba, mert az egy hivatásos elmebajos betörő.

* **Játék a fegyverrel.** Vasárnap délelőtt az Aradi-uton levő Nagy Lajos-féle téglagyárban Abris Lajos téglavető munkás egy flóbert pisztolyal játszott és a fegyver véletlenül elszűlt a kezében. A golyó a közelben álló Marár Pétert találta. A mentők a súlyosan sérült embert a biharmegyei kórházba szállították. Marár sérülése életveszélyes, mert a golyó beleit több helyen keresztül furta. Abris Lajos ellen a rendőrség a büntügyi eljárást folyamatba tette.

* **Szenzációs öngyilkosság.** Derecskén Köppel Ignác dúsgazdag malomtulajdonos, ki több százezer koronát érő vagyona legnagyobb részét a községre és más jótékony célokra hagyta, pénteken délután öngyilkos lett. Először forró pisztolyával mellbe lötte magát s aztán az előre elkészített forró vizes kádba merült bele, hol meg is halt. Öngyilkossága méltán keltett fel-tűnést nemcsak Derecskén, a vármegye széles rétegeiben is, hol nemes lelkületét ismerték. Temetése tegnap volt óriási részvét mellett.

* **Helyreigazítás.** A Tiszántul május 14-ik számában a *Szent József-intézet csatornázása* ügyében hirdetett pályázat tévesen került ki a sajtó alól. Nevezetesen: A pályázati terv és költségvetés ez évi június hó 3 napjáig nyújtandó be, amint azt a mai hirdetések közt lehet olvasni.

* **Általános szegénység Biharmegyében.** A hajdani híres Biharország az utóbbi évek alatt oly siralmas helyzetbe jutott, hogy szegénység tekintetében az ország első vármegyéi között van. Ha figyelemmel kísérjük a községek gazdálkodását arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy mindenütt uralkodik a szegénység. A szegénység természetesen lépten-nyomon érezteti kihatásait. Nincs az a vármegyei rendelet, melyet minden község egyformán magáévá tenne és ne tiltakozna az ellen telebbezésében a község 70-90 %-a. Ha községházáról van szó, ha utépítésről, ha ártézi kútról, ha iskoláról ha orvostartásról, a községek mindannyiszor elismerik, hogy azok szükséges dolgok, de nem áldozhatnak értük, mert nincs pénzük, mert a pótdó a 200 százalék felé jár. Hogy mily nyomorúságos a helyzet Biharmegyében, ennek vázolására elég megemlíteni, hogy a községek még 3 korona kivételére ellen is képesek leírásért folyamodni, vagy azt meglebbezni. Az

utóbbi időben meg éppen sok azoknak a képviselőtestületi határozatoknak a száma, melyekben elutasítanak minden dolgot, ami anyagi áldozatokat igényel. A tegnapi nap folyamán szintén érkezett be egy csapat ily tartalmu képviselőtestületi határozat a vármegyéhez és pedig a szalárdi járásból. A határozatokat a hagymádfalvai körjegyzőség községei küldték be az utadó törlése illetve leszállítása iránt. A határozatokat természetesen a vármegye elfogja utasítani, de végeredményében, hogy hová fog ez az állapot fejlődni annak nincs megmondhatója, ha csak a községek részére is nem folyósít az állam olyan segélyt, mint aminőt a városok kapnak.

* **Kövezik a Timár-utcát!** Csak még sincs lehetetlenség a világon. Ime a Timár-utcát mégis kövezik. Igaz, nem sokat ér ez, de legalább a tanács jóakaratu gondoskodása látszik belőle. Az ilyen apró kavics burkolattal azonban sehogysincs a timár-utcai kérdés megoldva. Nem szabad ugyanis elfelejtenünk, hogy a Timár és Lovas-utca át szállítják az erdélyi farakományokat a Füzesebe s a nagy teherből a kerekek mélyen benyomulnak a kavicsos uttestbe, úgy hogy néhány hét alatt járhatatlanná teszik azt. A Timár-utca pedig szűk a gyalogjáró, sőt egyes helyen a táviró oszlop miatt szinte lehetetlen. Nincs más végleges és helyes megoldása ennek az uttest misériának, mint az aszfaltozás. Most az idő is jó erre. Ajánljuk ezt a városi tanács figyelmébe.

x **Szülők figyelmébe!** Jól tanuló fiúknak a legnagyobb örömet azzal szerzünk, ha egy jó lövő flóbert-puskát veszünk. Hogyha jól és olcsót akarunk venni, úgy azt csak LADÁNYI JÓZSEF puska-művesnél Rákóczi-út, Moskovits-palota lehet kapni, mert nem mindegy hogy az csak flóbert legyen, mert a legtöbb szerencsétlenség a rossz és megbízhatatlan fegyverrel történik, ma már olyan egyének is árusítanak fegyvert, akik ahoz nem értenek, mert gramfon, pipa és tollhoz a fegyver nem való.

* **A Püspökfürdő megnyitása.** Szinte örömmel s bizonyos lelkesedéssel vesszük s veszi kívülről mindenki a hírt, hogy megnyitott a Püspökfürdő. A fürdő nemcsak Nagyváradnak, de az egész országnak nagyon kedveit kirándulási és üdülőhelye. A fürdő vize, mint gyógyvíz a legtöbb betegségben gyógyulást idéz elő. Vidéke rendezett, ezalatt azonban korántsem az értendő, hogy a természet szépségei mesterkelt korlátok között nyomorognak, mert a környék hegyeinek, erdőinek, virágainak, mezőinek, kristály patakjainak bizarr szépsége épp oly megkapó és fenséges, mert az emberi kéz csak a terdeségeitől, a hátrányaitól fosztotta meg a vidéket. Most ez a rohamosan fejlődő fürdő megnyitott. A bérlő Kernáts János az idén a község igényeinek kielégítéséről még fokozottabb mérvben fog gondoskodni. Ajánljuk a fürdőt a község figyelmébe.

Double-kelme

ujdonságok

FLEGMAN

cégnél, Bémer-tér.

128

x Nehai főtisztelendő Makutz Ernő theol. könyvtárát míg a készlet tart olcsón ki-árusítom. Benkő A könyvkeres. Rákóczi-ut 10.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára
Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Allandó butorkiállítás. Egyes butor-
darabok avagy egész lakásberendezé-
sek, iparművészi tervezések és költ-
ségvetések díjmentesen eszközöltet-
nek. Új szerkezetű service-asztalok
mahagoni, palisander és citromfából.
A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos kép-
viselete, eredeti gyári árak mellett.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét
folyó év május 1-én áthelyezi
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

x **Álmatlanság ellen** a »Certus« a leg-
jobb, mert nemcsak a poloskát, de a petéket is meg-
öli. Angol készítmény 80 fillér. Kapható: az Új-
városi drogueriában. 22

Legelegánsabb és
legmodernebb

fényképek

külföldi tanulmányok és ta-
pasztalatok alapján

Molnár Jenő

(nőnek utóda) műtermében.

Hölgyeim!

Kelim, gobelin és
Smyerna ujdonsága-
imra felhivom figyel-
műket. Okvetlen néz-
zék meg.

TATRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

**Teljes árfolyam
5.65 annuitás.**

LÁSZLÓ ERNŐ
bank és kereskedelmi irodája
Nagyvárad, Lévy-palota,
Ezredévi emlék tér sarok.

x **Stern a villamos** a javított dr Just
Wolfram égőket (hisz már más nem is létezik)
20 gyertyától 50 gyertyáig szombat esti fél 7
órától vasárnap délelőtt 10 óráig Korona
2.50-ért árusítja, nagyobb vételnél engedmény.
Elvállal szakmájához tartozó mindenemű vil-
lamos világítási, villamos jelző csengő, telefon
és villámhárító munkákat a legolcsóbb áron.
Bémer-tér. Telefon 556. B

Költözők figyelmébe!

Ha venni akarunk!

Szőnyeget függőnyt ágyterítőt, — menjünk

Radó és Kertész

női divatruházába, Kossuth-utca 2. szám, hol
június 1-ig feltűnő olcsón lesznek elárulva.
Napernyők, pongyolák, grenadinok, angol zefirek-
ben nagy occasió!

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

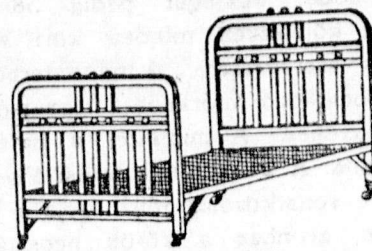
Elvállalok minden e szakmába vágó mun-
kát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését,
épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári be-
rendezések és butorok festését, kerti butorok
zománcozását és porcellán utánzást. Vidék
megrendeléseket a legpontosabban készítek

Tisztelettel
358 Czapfalvi József.

Igazságszolgáltatás.

x **Popescu Aurélék a törvényszék**
előtt. Hosszu vizsgálat után néhány nap mulva
főtárgyalás alá kerül az ismeretes miklórtási
rémes éjszaka. A tárgyaláson a legapróbb rész-
letekre is ki fognak terjeszkedni. Tegnap a
törvényszék elnöke ebben az ügyben megke-
reste az alispáni hivatal, hogy a miklórtási
község háza építkezési terveit a tárgyalásra küldje
át a törvényszékhez. A tervrajznak jelentős
szerepe lesz a tárgyaláson.

Vas és rezbutor

gyári raktári

Székényágy 3 matracral 19 korona
Sodronybetát 10 korona
Rézkarniss 5 korona
Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható
Kohn Adolf
vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.
Tanuló fizetéssel felvétetik.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Hétfő: Sárga lilium.
Kedd: Falu.
Szerda: Aranyvirág.
Csütörtök este: Babuska (Horváth Micó
harmadik vendégtellettévével), délután: Ocskay
brigadéros (ifjúsági előadás.)
Péntek: Cigányszerelem.

Falu. Nincs ma jobb ismerője a magyar
parasztoknak az irodalomban Móricz Zsigmond-
nál. Nincs, aki nála jobban, hűbben, igazab-
ban tudná megszólaltatni a novellában, regény-
ben, színpadon a magyar föld népét. Alakja
élnék és pedig úgy élnék, hogy mi látjuk őket
a valóságban. Erthehető tehát a mai közönség
várakozása, mely Móricz minden művének a
közönség elé kerülését megelőzi.

A »Falu« három egyfelvonásosból áll;
egyik sem annyira a külső hatásra, mint in-
kább a jellemek egyes ellesett vonásainak hű
rajzára törekszik. Ezt a célt el is éri: nem egy
eredeti, törőlt metszett magyar alakot mutat be
egészen új, éles világításban.

Az előadás is lehetőleg az egyes jellemek
kidomborítását célozta. Legjobban sikerült Hu-
nyady József tiszteletére a harmadik darabban.
Igen sikerült Turányi tanulója, Sik Rezső ko-
vácsa, Tóth Elek dobányosa és Etsy Emilia
dobányosnéja.

Aranyvirág. Holnap, szerdán este Mar-
tos-Huszka dallamos szép operettje, az »Arany-
virág« ebben a szerdán először elevenül fol-
a nagyvárad színházban. Mulattató és poétikus
jelenetekben, ének- és zeneszámokban gazdag
felvonásait előreláthatóan ismét szíves érdeklő-
dés fogadja.

EGYESÜLETEK.

A **pénzüntézeteki tisztviselők közgyű-
lése.** A »Biharmegyei pénzüntézeteki Tisztviselők
Szövetsége« vasárnap délelőtt tartotta meg
rendes évi közgyűlést a Kereskedelmi Csarnok
helyiségében Markovits Sándor elnöke alatt.
A gyűlést dr. Hoványi Géza országgyűlési kép-
viselő, díszelnök nyitotta meg. Az évi jelentést
Kelen Béla főtitkár olvasta fel, ismerteve azo-
kat az eredményeket, melyeket a szövetség a
pénzüntézeteki tisztviselők érdekében kivívott. Szász
János a »Vidéki pénzüntézetek és az iparfejlesz-
tés« címen értekezést olvasott fel.

Végül Kelen Béla főtitkár indítványozta,
hogy a közgyűlés Hofbauer Pált, a Nagyvárad
Takarékpenztár vezérigazgatóját, a szövetség
tisztületbeli elnökévé válasszák meg. A köz-

gyűlés az indítványt egyhangu lelkesedéssel fogadta el. A szövetség tisztikarába beválasztották alelnökeket: Terayei Ármin (Gazdasági és Iparbank), II-od titkárnak: Goldstein Sándor (Biharmegyei Gazdák Aru és Hitelintézete), pénztárosnak: Ratz Soma (Agrár Takarékpénztártól), a választmányba: Löbl Dezső, Mayer Sándor, Schwartz Albert, Mandel Izsó (Élesd), Salamon Mihály (B.-Ujfalú).

MULATSÁG.

A nagyváradi iparos ifjak önképző egyesülete t. hó 14-én este a Karger-téle vendéglőben tartotta meg szokásos nyári mulatságát, amely műkedvelői előadással volt összekötve. Papp Gyula adott elő igen sikerűtlen vig dalokat, utána Kun Béla szintén nagy hatással énkelt hasonló vig kuplékat. Kezdődik Gyula szavalta el ezután szép hangsúlyozással „Pókainé” c. költeményt. Ezen a tánc következett, amely derűt, jó kedv mellett kiválóan kivirradtig tartott. A négyeseket állandóan 50-60 pár táncolta. Elismerés illeti Balaton József, Herzeg József és Nikolic József rendezőket, akik fáradhatatlanul buzgókodtak a mulatság sikere érdekében.

NYILTTÉR.

REISZ MIKSA
butorgyára

Nagyvárad,

Rákóczi-út 14.

szám alatt

(„APOLLÓ” mellett).

TÁVIRATOK.

Glattfelder Gyula püspökké szentelése.

Budapest, május 15.

Vasárnap ment végbe Budapesten Glattfelder Gyula püspökké szentelése. A szentelési szertartást Csernoch János kalocsai érsek végezte fényes segédlettel. A szentelésen jelen volt Iózséf főherceg is. A kormány részéről Zichy János vallás és közoktatásügyi miniszter jelent meg.

Mahler jobban van.

Bécs, május 15.

Mahler felgyógyulásában kezdenek bizni az orvosok. A nagybeteg az éjszákát elég nyugodtan töltötte, ma délelőtt már több táplálékot tudott felvenni Nyugodt és tanárjában Choostek professzorban nagyon bizik.

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapest

A gabona tőzsdén tegnap folytatólagosan nagyon lanyha volt az irányzat. Kivétel nélkül az összes cikkek ára lényegesen visszaesett.

Határidők sáralata:

Májusi buza	— — — —	12 48
Októberi buza	— — — —	11 38
Októberi rozs	— — — —	9 44
Októberi zab	— — — —	7 70
Májusi tengeri	— — — —	6 58
Juliusi tengeri	— — — —	6 69
Augusztusi tengeri	— — — —	6 35
Augusztusi repce	— — — —	14 20

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCKICS GYULA

Alapított 1890.

Uj találmány!
Nadrágfűző!

Valódi eredeti modellek és halcsont-nélküli nyári fűző kizárólagosan

ROSENZWEIG RÓZA

mellfűző szalonjában kapható az új gyárhelyiségében, Szalárdi-utca 9. szám. Pannónia és Emke között

Telefon 632.

Árjegyzék ingyen s bérmentve. Próbaküldemények bárhova.

A Szt. József-intézet csatornázására

s az ezzel összefüggő munka elkészítésére **pályázatot hirdetünk.**

Részletes terv és költségvetés — melyekért díjat nem fizetünk **1911. június 3-ig** bezárólag az alulírottaknál nyújtandó be. A munkát a szabadon választandó vállalkozónak szerződés mellett adjuk ki. Az előleges föltételekről és szükségletéről felvilágosítást ad

A Szent József intézet elöljárósága.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtiszteleendő papság szálítója.

Helybeli és vidéki Telefon szám **1869.**

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi takarékpénztár részvénytársaság Nagyvárad.

Felhívás elővételi jog gyakorlásra.

Folyó év május hó 4-én megtartott közgyűlésen hozott határozattal a Biharmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank és a Központi takarékpénztár r. t. »Egyesült Biharmegyei kereskedelmi bank és Központi takarékpénztár r. t. cég alatt fuzionált; ugyan-ezen közgyűlés 8000 drb 400 korona n. é új részvény kibocsátásával intézetünk alaptőkéjének 5 600 000 koronáról

Nyolc millió nyolcszáz ezer koronára leendő felemelését

határozta el.

Ezen 8000 drb új részvényből 1000 drb a Biharmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank részvényesei részére 470 korona árban fix átengedtetett, míg a többi 7000 drb részvény átvételére az Egyesült Biharmegyei kereskedelmi bank és Központi takarékpénztár r. t. részvényeseinek biztosított az elővételi jog, minden 2 drb Egyesült Biharmegyei kereskedelmi bank és Központi takarékpénztár r. t. részvény után egy drb új részvényre a közgyűlés által megállapított 470 korona árban.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t. részvényeseinket, hogy az új részvényekre **elővételi jogukat bezárólag folyó év május hó 31-ig gyakorolják.** Minthogy pedig a Biharmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank és a Központi takarékpénztár r. t. részvényeinek kicserélése csak később fog megtörténni, így az elővételi jog gyakorlására vonatkozó lebélyezés végett a régi Biharmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbank, illetve a régi Központi takarékpénztár r. t. részvényei mutatandók be. Így minden 3 drb bankrészvény után (4 Egyesültnek felelven meg) 2 drb új részvényre és 2 drb Központi takarékpénztár részvény után egy új részvényre van elővételi jog fentartva.

Az elővételi jog gyakorlása intézetünk Bémer-téri, vagy Nagyteleki-utcai pénztáránál teljesíthető. Az elővételi jog folyó hó 31-én megszűnik.

A befizetések 1911. december 15-ig tetszés szerint részletekben teljesíthetők, azonban az elővételi jog gyakorlásakor részvényenként 70 korona fizetendő.

Az új részvények 1912. évtől kezdve részesülnek az üzleti haszonban, míg a folyó évre a befizetések után 5 százalék kamatot térítünk meg.

A közgyűlés által meghatározott 470 korona vételárból 400 korona az alaptőkét illeti, míg a 70 koronából a költségek levonatnak és a maradvány a rendes tartalékalaphoz csatolatik.

A 470 korona vételárban befoglaltatik a kiállítási díj és bélyegilleték is.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatnak ki, amelyek ellenében — az igazgatóság által megállapítandó időben az eredeti részvények ki fognak szolgáltatni.

Az új részvények befizetésére vonatkozólag érvényben maradnak alapszabályaink 10. §-ának a késedelmes befizetésére vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1911. május hó 5-én.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Tkptr R.-t Igazgatósága.

327

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy jó hírnévként örvendő péküzletemet cukrászdai sütemények készítésével kibővítve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű tiszta teavajból készült vajás sütemények, továbbá torták, piskóták, Perfék, fagyaltok és mind e szakmába vágó cikkek nálam naponta frissen állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Megrendelések pontosan azonnal teljesíttetnek és házhoz küldetnek. Tisztelettel:

Deutsch Benjámín,

Főüzlet: Szaecsvay-utca 41 szám.

Fióküzletek: Szent László-tér Rimanóczy-ház. Szent János-utca 4. szám, Rákóczi- (Fő)-utca 22. Középegy-ház.

Telefon szám 39.

27

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Rákóczi-ut 5 szám, Veiszlovits-ház.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcserm	50 »
3 » Thymol	20 »
1 » Stomatin	20 »
1 » tégely Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	35 »
1 üveg Picavan	98 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Jera violette brillantin	30 »
1 » francia brillantin	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantin	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 35 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	38 kr.
1 tégely Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	38 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
3 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	38 »
1 tubus kaloderma	28 »
1 » Beloderma kézfinomító	— »
1 üvegtégely tejcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 35 kr
1 Gillette utánzatú borotva készülék	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkéfe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkefe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	30 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Kó Brunz watta	35 »

305

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

TÁTRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvámegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Egyesült Biharvámegyei Kereskedelmi Bank és Központi takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon.

Felhívás elővételi jog gyakorlására

A »Biharvámegyei kereskedelmi ipar és terményhitelbank« és a »Központi takarékpénztár rt.« egyesülése alkalmából a Biharvámegyei bank részvényeseinek az igazgatóság azt az előnyt biztosította, hogy az Egyesült intézet ujonnan kibocsátandó 8000 drb részvényéből 1000 darabra az elővételi jog csak a Biharvámegyei bank részvényeseinek tartatott fenn, míg a fennmaradt 7000 drb. új kibocsátású részvényre az elővételi jog az Egyesült intézet összes részvényeseit illeti meg a külön felhívásban részletezett módokat szerint.

A fenti 1000 drb. részvényre a Biharvámegyei bank részvényesei az elővételi jogot folyó hó végéig gyakorolhatják olyképp, hogy minden 3 darab Biharvámegyei bank részvény után 1 drb új kibocsátású Egyesült intézetbeli részvényt vehetnek át K 470 árban, melyből K 70, — az elővételi jog gyakorlása alkalmából, a további K 400 ez év december 15-ig befizetendő.

Önként értendő, hogy ezen külön kedvezmény nem érinti a Biharvámegyei bank részvényeseit, ezen felül megillető azt a jogát, hogy a külön felhívásban részletezett módokat szerint minden 3 darab Biharvámegyei bank régi részvény után 2 drb. Egyesült intézetbeli új kibocsátású részvényt ugyancsak K 470 árban jegyezhessenek úgy, hogy végeredményben minden 3 drb Biharvámegyei bank részvény után 3 drb új kibocsátású Egyesült Biharvámegyei Bank és Központi takarékpénztár részvényre gyakorolható az elővételi jog.

Nagyvárad, 1911. május hó 5-én.

Az igazgatóság.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár

Előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt és konvertál házakra, földekre és építkezési célokra, előzetes költség nélkül. Készséggel szolgál felvilágosítással:

Breitenstein Frigyes,
Nagyvárad, Keskeny-utca 13. sz.

Telefon: 1054.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy Szaniszló-utca 4. sz. alatt levő

női-szabó műhelyemet 1911 május 1-én a Rákóczi-ut 12. (régii Apolló épületbe) helyeztem át.

További szives pártfogást kérve vagyok, kiváló tisztelettel

Karkusz Sándor,

804

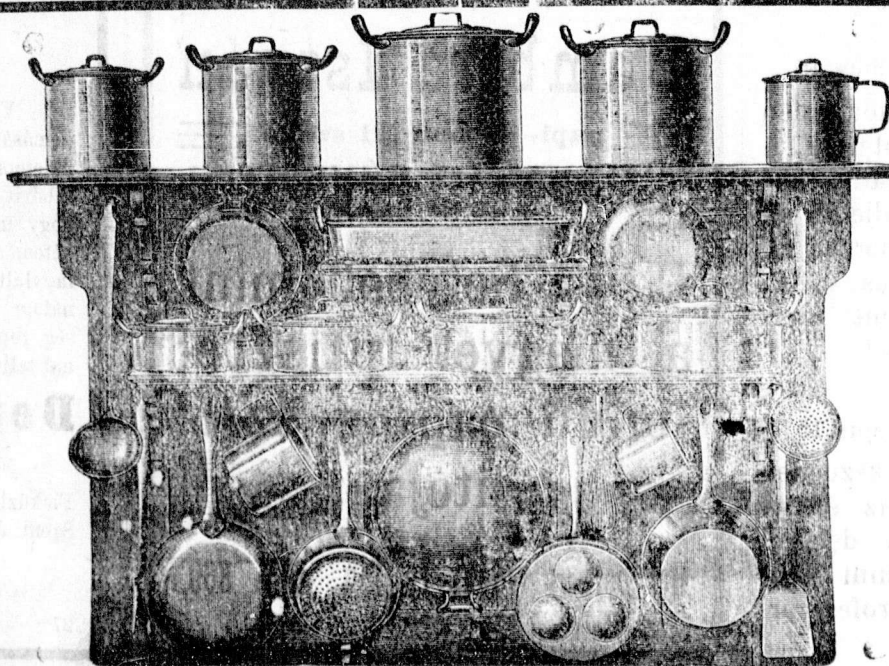
női-szabómester.

328

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut. Telefon 390. sz.

Modern
konyhaberendezések
zománcos és tiszta
aluminiumból.

Tavaszi Ujdonságok

Vasbutorok u. m.:

**szekrényágy
3 matracca**

K 19.50.

Gyermekágyak

K 26-tól.

V. v. /
5 13
5 27
5 43
6 07
6 21
6 34
6 41
6 51
7 00
7 11
7 24
7 33
7 45
7 59
8 10
8 19
8 27
8 34
8 40
8 50
9 35
9 14
9 19
9 33
9 43
9 55
10 08
10 28
12 52
Tvsz.
2 50
3 03
3 17
3 31
3 48
4 31
4 45
5 03
5 37
5 46
6 47
7 01
7 20
7 28
7 42
7 51
8 07
8 13
8 27
8 41
9 08
9 19
9 35
9 49
10 08
10 24
Szv.
6 02
6 12
6 29
6 —
— 44
— —
7 08
7 28
7 39
7 47
7 58
8 17
— —
10 45
Sz
Vv. /
9 24
9 45
10 08
10 22
10 32
10 52
11 06
11 15
11 25
11 39
11 57
12 14
12 24
12 45
1 06
tot j
cek
mely
herv

Dajkovits E.fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

A Z I G A Z,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint

Kecskeméthy István

„NEMZETI“ vendéglőjében.

Kitünő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki.

— Minden este fényes műsoru —

mozgófénykép előadás.

— Belépti díj nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodában szobák 1 korona

— 60 fillértől kaphatók. —

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérloje.

Minden háznál egészségi és tisztasági szempontból nélkülözhetetlen kellék a műjég!

Tisztelettel értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy házhoz szállítunk naponta vízvezetéki vízből készült, kristály tiszta, hygienikus szempontból elsőrendű táblás mű jeget, jutányos árak mellett.

Egyszeri próba elegendő arra, hogy a t. fogyasztók meggyőződjenek jegünk feltétlen tisztaságáról, gondos kezeléséről és pontos kiszolgálásunkról. Előjegyzések napi egész és fél táblára elfogadtatnak. Kiváló tisztelettel

Nagyvárad város jéggyára,

Óssi-tér,

Telefon 651. sz.

Minden háznál egészségi és tisztasági szempontból nélkülözhetetlen kellék a műjég!

329

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra,

melyet a Heiman Lipót és Tsa cég eddigi nyaralási vállalatával tetemesen kibővítettünk.

Elfogadunk nyári pondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árakat, függönyöket, szőnyegetek stb. Azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza. Kívánatra azokért házhoz küldünk; az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogást kérve, maradtunk

Kiváló tisztelettel

ZBORAY GYULA ÉS TÁRSA

szűcs üzlet. Fő-utca 7. szám.

Telep: Körözs-u. 32. Saját ház.

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5 SZ.
Bémer-tér, (Bazár épület)

MEGNYILT a PÜSPÖKFÜRDŐ!

Magyar-Pécskai Dankó Boldizsár Kálmán kitünő zenekara közreműködésével május hó 1-én a nagyközönség számára.

A fürdő híres gyógyvize a legkülönbözőbb betegségben bámulatos gyógyulást idéz elő. Vonatközeledés naponta ötször, a nagyváradai állomásról. A vendéglőben kitünő konyha és pince. — A szállodában teljes kényelem. Mérsékelt árak. — **A fürdőben ujonnan berendezett nagyszabásu uszoda.** — Fürdővonatok a mai naptól kezdve közlekednek. Minél számosabb látogatást kér

Kernáts János, fürdőbérlo.